

VALSTS SUBSĪDIJAS

Grozījumu projekts subsīdiju nolikumam "Atbalsts investīcijām lauksaimniecības nozarē"

Zemkopības ministrija ir sagatavojusi grozījumus subsīdiju nolikumā "Atbalsts investīcijām lauksaimniecības nozarē". Lai atbalstītu tos graudu audzētājus, kuri šī gada sarežģītajos laika apstākļos veic ieguldījumus graudaugu un eļļas augu pirmapstrādes iekārtu iegādē un būvju rekonstrukcijā, ir nepieciešams pagarināt atbalsta pieteikšanas termiņu un precizēt atbalsta saņemšanas nosacījumus, lai nodrošinātu maksimālu līdzekļu izmantojamību.

Lai sekmētu zemnieku saimniecību un lauksaimniecības uzņēmumu materiāli tehniskās bāzes sakārtošanu un pilnveidošanu, subsīdiju nolikuma "Atbalsts investīcijām lauksaimniecības nozarē" grozījumu projektā ir ietvertas šādas izmaiņas:

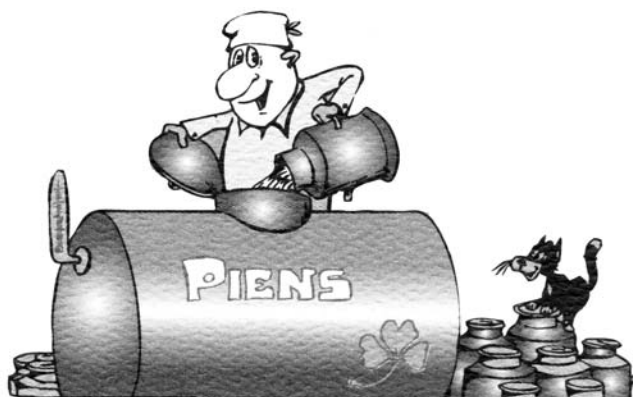
- 1) atbalsta pieteikšanās termiņš pagarināts līdz **2005. gada 15. oktobrim**. Samaksu un darījumus apliecinošo dokumentu iesniegšanas termiņš ir saglabājies nemainīgs – līdz 2005. gada 1. decembrim;
- 2) noteikti papildus atbalstāmie pasākumi. Saskaņā ar grozījumiem papildus tiks atbalstīta arī
 - auto svaru iegāde un uzstādīšana,
 - laboratorijas iekārtu iegāde,
 - linu novākšanas tehnikas iegāde,
 - asfaltētu vai betonētu laukumu izbūve pie pirmapstrādes punktiem (nepārsniedzot 15 Ls/m²),

- slaucamo govju fermu aprīkojumu iegāde,
- zemnieku saimniecībām, lauksaimniecības statūsabiedrībām un lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīviem specializētā autotransporta piena savākšanai iegāde vai piena autocisternu iegāde;

- 3) palielināts maksimālais atbalsta apjoms vienam pretendētājam no Ls 10 000 uz **Ls 30 000**, bet lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīviem – no Ls 50 000 uz **Ls 100 000**;
- 4) paplašināts atbalsta saņēmēju skaits, jo investīciju atbalstu paredzēts piešķirt ne tikai tām saimniecībām, kas 2004. gadu ir beigušas ar peļņu, bet arī tām saimniecībām, kuras 2005. gada I pusgadā beigušas ar peļņu vai saimniecībām, kurām 2004. gada finanšu rezultāts atbilst kritērijiem

(pārskata gada peļņa + pamatlīdzekļu nolietojums x 50%) >= 0

! Sekojiet līdzi informācijai "Latvijas Vēstnesī", kad tiks publicēti grozījumi MK noteikumos Nr. 70 "Noteikumi par valsts atbalstu lauksaimniecībai 2005. gadā un tā piešķiršanas kārtību", kuri ietvers arī apstiprinātas izmaiņas subsīdiju nolikumā "Atbalsts investīcijām lauksaimniecības nozarē".

LAUKU ATTĪSTĪBAS PLĀNS

Priekšlaicīgā pensionēšanās**Aktuāli!**

2005.gada 1.septembrī laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" tika ievietots Lauku atbalsta dienesta oficiālais paziņojums par iesniegumu pieņemšanas uzsākšanu Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) Garantiju daļas Lauku attīstības plāna pasākumam "Priekšlaicīgā pensionēšanās". Iesniegumi tiek pieņemti visu gadu un apkopoti izvērtēšanai vienreiz mēnesī uz 1. datumu.

Pilnīga informācija par visiem pasākuma "Priekšlaicīgā pensionēšanās" nosacījumiem bija pieejama "Lauku Lapas" iepriekšējā numurā.

☑Kādi dokumenti apliecina saimniecības pārņēmēja profesionālo kvalifikāciju lauksaimniecībā?

Sakarā ar pasākumā "Priekšlaicīgā pensionēšanās" saimniecības pārņēmējam izvirzītajām prasībām attiecībā uz lauksaimniecisko izglītību sniedzam Jums LR Zemkopības ministrijas sagatavotu informāciju par lauksaimniecības nozarē profesionālās iemaņas un kompetenci apliecinošajiem dokumentiem.

Kompetenci apliecinošie dokumenti var būt augstskolu (koledžu), tehnikumu, profesionāli tehnisko skolu, lauksaimniecības skolu, arodskolu, arodvidusskolu, profesionālo vidusskolu un citu izglītības iestāžu izdoti diplomi vai atestāti un valstī atzītas kvalifikācijas apliecības šādās profesijās:

agronomija, zootehnika, biškopība, lauksaimniecības mehanizācija, lauksaimniecības elektrifikācija, hidromeliorācija, zemes ierīcība, veterinārija, mežsaimniecība, lauksaimniecības plānošana, lauksaimniecības grāmatvedība, lauksaimniecības ekonomika, dārzkopība, dārzkopība ar specializācijām, lauksaimniecība, lauksaimniecība ar specializācijām, uzņēmējdarbība lauksaimniecībā, zemkopis, zemkopis ar specializācijām, lauku māju saimniecība, mācīts lauku strādnieks (strādniece), lauku strādnieks (strādniece), lauku mājamatnieks, plaša profila traktorists mašīnists (sākot ar 1992. gadu) un 1. kvalifikācijas līmeņa lauksaimniecības darbinieks (ja kvalifikācijas apliecība ir izsniegta līdz 2004. gada 1. martam).

Sākot ar 2004. gada 1. martu 1. kvalifikācijas līmeņa lauksaimniecības darbinieka apliecību aizstāj profesionālās pilnveides apliecība, kura apliecina 160 stundu izglītības programmas apguvi. Šo programmu var apgūt profesionālās pilnveides kursos vai mācoties patstāvīgi, bet eksāmenu pieņem Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra izveidotas komisijas. Atbilstošu kompetenci apliecina arī profesionālās pilnveides apliecība par izglītības programmas "Bioloģiskā lauksaimniecība" (180 stundas) apguvi.

☑Kā noteikt priekšlaicīgās pensijas lielumu?

Nākamajā tabulā dotā informācija ir izmantojama, lai atkarībā no saimniecības iepriekšējo 4 noslēgto saimnieciskās darbības gadu vidējās peļņas vai zaudējumiem (peļņa vai zaudējumi pirms nodokļu atskaitījumiem no peļņas vai zaudējumu aprēķina uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātājiem un dati no iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijas D3 pielikuma IIN maksātājiem) noteiktu iespējamo priekšlaicīgās pensijas lielumu. Aprēķinot saimniecības iepriekšējo 4 gadu vidējo peļņu vai zaudējumus, ir jāatceras, ka priekšlaicīgās pensijas lieluma noteikšanai tiek ņemts vērā arī saņemtais valsts un ES atbalsts lauksaimniecībai, kurš tiek pieskaitīts pie lauksaimnieciskās darbības ieņēmumiem.

Tabulas kolonnā "Saimniecības peļņa/zaudējumi" ir jāatrod lielums, kas atbilst konkrētās saimniecības iepriekšējo 4 gadu darbības rezultātam. Kolonnā "Priekšlaicīgā pensija" ir redzams atbilstošais priekšlaicīgās pensijas gada apmērs, bet kolonnā "Pensija mēnesī" – priekšlaicīgās pensijas apmērs mēnesī. Tabulā redzami aprēķini ir veikti atbilstoši 2005. gada priekšlaicīgās pensijas piešķiršanas nosacījumiem.

Priekšlaicīgās pensijas lielums atkarībā no saimniecības pēdējo 4 gadu vidējās peļņas vai zaudējumiem, Ls

Saimniecības peļņa/zaudējumi	Priekšlaicīgā pensija	Pensija mēnesī	Saimniecības peļņa/zaudējumi	Priekšlaicīgā pensija	Pensija mēnesī	Saimniecības peļņa/zaudējumi	Priekšlaicīgā pensija	Pensija mēnesī
-2500	960	80.00	2400	2359	196.59	7500	6837	569.76
-2400	960	80.00	2500	2447	203.91	7600	6925	577.08
-2300	960	80.00	2600	2535	211.23	7700	7013	584.40
-2200	960	80.00	2700	2623	218.54	7800	7101	591.71
-2100	960	80.00	2800	2710	225.86	7900	7188	599.03
-2000	960	80.00	2900	2798	233.18	8000	7276	606.35
-1900	960	80.00	3000	2886	240.50	8100	7364	613.67
-1841	960	80.01	3100	2974	247.81	8200	7452	620.98
-1800	985	82.06	3200	3062	255.13	8300	7540	628.30
-1700	1045	87.06	3300	3149	262.45	8400	7627	635.62
-1600	1105	92.06	3400	3237	269.76	8500	7715	642.93
-1500	1165	97.06	3500	3325	277.08	8600	7803	650.25
-1400	1225	102.06	3600	3413	284.40	8700	7891	657.57
-1300	1285	107.06	3700	3501	291.71	8800	7979	664.89
-1200	1345	112.06	3800	3588	299.03	8900	8066	672.20
-1100	1405	117.06	3900	3676	306.35	9000	8154	679.52
-1000	1465	122.06	4000	3764	313.67	9100	8242	686.84
-900	1525	127.06	4100	3852	320.98	9200	8330	694.15
-800	1585	132.06	4200	3940	328.30	9300	8418	701.47
-700	1645	137.06	4300	4027	335.62	9400	8505	708.79
-600	1705	142.06	4400	4115	342.93	9500	8593	716.10
-500	1765	147.06	4500	4203	350.25	9600	8681	723.42
-400	1825	152.06	4600	4291	357.57	9700	8769	730.74
-300	1885	157.06	4700	4379	364.89	9800	8857	738.06
-200	1945	162.06	4800	4466	372.20	9900	8944	745.37
-100	2005	167.06	4900	4554	379.52	10000	9032	752.69
0	2065	172.06	5000	4642	386.84	10100	9120	760.01
100	2065	172.06	5100	4730	394.15	10200	9208	767.32
200	2065	172.06	5200	4818	401.47	10300	9296	774.64
300	2065	172.06	5300	4905	408.79	10400	9384	781.96
400	2065	172.06	5400	4993	416.10	10500	9471	789.28
500	2065	172.06	5500	5081	423.42	10600	9559	796.59
600	2065	172.06	5600	5169	430.74	10700	9647	803.91
700	2065	172.06	5700	5257	438.06	10800	9735	811.23
800	2065	172.06	5800	5344	445.37	10900	9823	818.54
900	2065	172.06	5900	5432	452.69	11000	9910	825.86
1000	2065	172.06	6000	5520	460.01	11100	9998	833.18
1100	2065	172.06	6100	5608	467.32	11200	10086	840.50
1200	2065	172.06	6200	5696	474.64	11300	10174	847.81
1300	2065	172.06	6300	5784	481.96	11400	10262	855.13
1400	2065	172.06	6400	5871	489.28	11500	10349	862.45
1500	2065	172.06	6500	5959	496.59	11600	10437	869.76
1600	2065	172.06	6600	6047	503.91	11700	10525	877.08
1700	2065	172.06	6700	6135	511.23	11720	10542	878.51
1800	2065	172.06	6800	6223	518.54	11800	10542	878.51
1900	2065	172.06	6900	6310	525.86	11900	10542	878.51
2000	2065	172.06	7000	6398	533.18	12000	10542	878.51
2065	2065	172.08	7100	6486	540.50	12100	10542	878.51
2100	2096	174.64	7200	6574	547.81	12200	10542	878.51
2200	2184	181.96	7300	6662	555.13	12300	10542	878.51
2300	2271	189.28	7400	6749	562.45	12400	10542	878.51

VIENOTAIS PROGRAMMDOKUMENTS

**Meža īpašnieku
apvienības**

Sākot ar 2005. gada 25. maiju, ir iespējams pretendēt uz finansējumu Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda 4. prioritātes "Lauku un zivsaimniecības attīstības veicināšana" 4.5. pasākuma "Mežsaimniecības attīstība" aktivitātes "Meža īpašnieku apvienību izveidošana" ietvaros.

Aktivitātes "Meža īpašnieku apvienību izveidošana" mērķis ir uzlabot privāto mežu īpašumu apsaimniekošanu, informējot, konsultējot un citādi palīdzot apvienības biedriem.

☑Kas var saņemt atbalstu?

Atbalstu var saņemt meža īpašnieki – fiziskas vai juridiskas personas, kā arī pašvaldības, kuras ir saskaņā ar šīs aktivitātes nosacījumiem dibinātas meža īpašnieku apvienības biedri.

☑Kur var realizēt projektus?

Projektus var realizēt visā Latvijas teritorijā, arī rajonu centros, izņemot 7 valsts nozīmes pilsētas (Rīgu, Daugavpili, Jelgavu, Jūrmalu, Liepāju, Rēzekni un Ventspili).

☑Kādas prasības ir izvirzītas meža īpašnieku apvienībai?

Jābūt izpildītiem šādiem nosacījumiem:

- meža īpašnieku apvienības statuss atbilst "Biedrību un nodibinājumu likuma" prasībām;
- apvienība ir dibināta pēc 2004. gada 1. janvāra;
- apvienības biedru meža zemes īpašums atrodas rajonā, kurā izveidots apvienības birojs, kā arī rajonos, kuri ar to robežojas;
- viens īpašnieks ar vienu un to pašu meža zemes īpašumu var būt biedrs tikai vienā apvienībā, kura pretendē uz struktūrfondu finansējumu aktivitātē "Meža īpašnieku apvienību izveidošana";
- atbalsta pretendents nav nodokļu parādu;
- projekts apvieno ne mazāk kā 15 meža īpašniekus;
- meža īpašniekiem ir jāievēro meža nozari reglamentējošā likumdošana (piemēram, meža īpašumam ir jāveic inventarizācija).

☑Kāds ir atbalsta apjoms?

Nosakot atbalsta lielumu, maksimālā attiecināmo izmaksu kopsumma vienas meža īpašnieku apvienības izveidošanai ir 10 000 EUR vienotā programmdokumenta darbības periodā. Struktūrfondu finansējums ir 90% no attiecināmo izmaksu kopsummas.

Tātad arī gadījumā, ja konkrētas meža īpašnieku apvienības dibināšanas attiecināmo izmaksu kopsumma pārsniedz 10 000 EUR, šī apvienība atbalsta veidā varēs saņemt ne vairāk kā 9 000 EUR (90% no maksimālās attiecināmo izmaksu summas – 10 000 EUR).

☑Kas ietilpst attiecināmajās izmaksās?

Aktivitātē "Meža īpašnieku apvienību izveidošana" atbalstu var saņemt par šādām attiecināmām izmaksām:

- dibināšanas un statūtu izstrādes izmaksas;
- biroja tehnika un iekārtas;
- biroja telpu iekārtošanas izmaksas;
- specifiskie mežsaimniecībā izmantojamie mērinstrumenti;
- kopīga mežu apsaimniekošanas darbības plāna izstrāde, kura izmaksas nepārsniedz 10 EUR/ha;

- telpu renovācija;
- ar meža apsaimniekošanu saistītās datorprogrammas;
- pievienotās vērtības nodoklis, atbilstoši MK 2004. gada 7. septembra noteikumiem Nr. 782;
- vispārējās izmaksas, kas tieši saistītas ar projekta sagatavošanu un/vai ieviešanu un kas nepārsniedz 12% no projekta attiecināmo izmaksu summas, atņemot vispārējās izmaksas, t.sk. arhitektu, inženieru un konsultantu honorāri, juridiskie pakalpojumi, tehniski ekonomiskie pamatojumi, patentu un licenču saņemšanas izmaksas.

☑Kādi ir atbalsta pretendentu pieteikumu izskatīšanas termiņi?

Pieteikumi tiek pieņemti visu gadu un apkopoti izvērtēšanai vienreiz mēnesī uz 15. datumu līdz pieejamo finanšu resursu izlietojumam.

Projekta dokumenti ir jāiesniedz tajā reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē, kuras teritorijā ir reģistrēta meža īpašnieku apvienība.

Informāciju par pieteikšanos meža īpašnieku apvienību izveidei paredzētajam atbalstam var saņemt Lauku atbalsta dienesta reģionālajās pārvaldēs un Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra rajonu birojos.

Pieteikumu veidlapas ir pieejamas Lauku atbalsta dienesta reģionālajās pārvaldēs un mājas lapā (adrese www.lad.gov.lv).

Sakarā ar to, ka apvienība ir jādibina kā sabiedriska organizācija, tā ir jāreģistrē Uzņēmumu reģistrā. Informāciju par reģistrācijas kārtību var iegūt Uzņēmumu reģistra mājas lapā (adrese www.ur.gov.lv).

VIENOTAIS PROGRAMMDOKUMENTS

Lauksaimniecības produktu pārstrādes un mārketinga uzlabošana

Ar 2005. gada 29. augustu Lauku atbalsta dienests ir atsācis projektu pieteikumu pieņemšanu Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) līdzfinansējumam lauksaimniecības produktu pārstrādes un mārketinga uzlabošanai.

Šai aktivitātei pieejamais sabiedriskais finansējums ir 1 751 800 EUR jeb Ls 1 231 172.

Projektu pieteikumu izvērtēšanā priekšroka tiks dota tādiem pieteikumiem, kuros paredzēts pārstrādāt siera suliņas vai asinis.

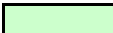
Projekti tiks pieņemti un apkopoti izvērtēšanai līdz 2005. gada 1. decembrim.

Izdevumā Normunda Grickus zīmējumi

Svarīgākie datumi, kurus nedrīkst aizmirst lauku uzņēmējs 2005. gada oktobrī

		Termiņš	Septembris		Oktobris					Novembris
			15	25	1	5	10	15	25	1
Papildu valsts tiešie maksājumi		Informācija par 2005. gadā iegūto zālāju un lina sēklu ražu								
		Pieteikums par 2005. gada kaušanas prēmijām								
Lauku attīstības plāna pasākumi		Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizācijai								
		Priekšlaicīgā pensionēšanās								
		Standartu sasniegšana								
Strukturfondu atbalsts	Zemes uzlabošana	Skābo augšņu pamatkalķošana un atbalsts valsts un koplietošanas meliorācijas sistēmām								
	Atbalsts mežsaimniecībai	Lauksaimniecībā neizmantoto zemju apmežošana								
		Atbalsts mazvērtīgo mežaudžu vai koku sugu nomaiņai								
		Mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana ugunsgrēku un/vai dabas katastrofu radīto postījumu vietās								
		Meža īpašnieku apvienību izveidošana								
	Pārstrāde	Lauksaimniecības produktu pārstrādes un marketinga uzlabošana								
ERAF programma	Procentu likmju subsīdijas (lauksaimnieciskās nozares netiek atbalstītas)									
Nacionālās subsīdijas	Investīcijas lauksaimniecībā	Investīcijas augkopības un lopkopības nozarēs (graudkopība, šķiedras un eļļas augi, piena un medus ražošana)						1		
	Visiem lauksaimniekiem	Atbalsts apdrošināšanas prēmiju maksājumu daļējai segšanai par kultūraugu un produktīvo mājlopu apdrošināšanu								
	Linu audzētājiem	Par izaudzēto šķiedras lina stiebrīņu tonnu								
	Piena lopkopība	Govju ganāmpulka īpašniekam par katru pārbaudāmā bulļa meitu (pirmpieni)								
	Cūkkopība	Par testētu nobarojamo cūku, kas iegūta no V līmeņa sīvēmātes								
Grāmatvedība un nodokļi	Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)	PVN mēneša (ceturkšņa) deklarācija un maksāšanas termiņš		*					*	
	Preču pavadzīmes rēķini, darījumu kvītis	Atskaite par preču pavadzīmju-rēķinu un darījumu kvīšu izlietojumu								
	Sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	Atskaites iesniegšanas termiņš un nodokļa maksāšanas termiņš - PAŠNODARBINĀTĀJIEM								
	Nekustamā īpašuma nodoklis (par zemi)	Maksāšanas termiņš								

 Termiņš, kura laikā var iesniegt pieteikumu, iesniegumu vai atskaiti.

 Iesniegumu un atskaišu apkopošanas datums vai iesniegšanas beigu datums.

 Lai saņemtu finansējumu subsīdiju programmā "Atbalsts investīcijām lauksaimniecības nozarē", līdz 2005. gada 15. oktobrim ir jāiesniedz iesniegums, bet līdz 1. decembrim - samaksu un darījumus apliecinošie dokumenti.

 Tikai zemnieku saimniecībām, kuras šo termiņu saskaņojušas ar VID.

AUGKOPIĀ

Ziemāju sēja

Gadu no gada Latvijā zemnieki sēj ziemājus. Laikam ritot, mainās šķirnes, tehnoloģijas un arī informācija. Zemnieki vēlas uzzināt jaunāko informāciju par ziemāju audzēšanu, taču līdz ar jaunāko informāciju aizmirstam vecas patiesības, kas ik pa laikam atgādina par sevi.

☑Augsnes sagatavošana sējai.

Tehnoloģijas un tehnika ir dažāda, taču jāatceras, ka ar augsnes sagatavošanu mēs zināmā mērā ietekmējam sēklu dīgšanu, sējuma izlīdzinātību, slimības un nezāles un, protams, nedrīkstam aizmirst ekonomisko pamatojumu. Apgalvot, kura augsnes apstrādes tehnoloģija būtu piemērota Latvijas apstākļiem, īsti nevar, tomēr, ja vēlaties iegūt stabilu ražu, ieteicams izvēlēties tradicionālo augsnes apstrādi (ar aršanu). Izvēloties augsnes apstrādi bez aršanas, ir jāreķinās ar lielāku slimību izplatību sējumā, tāpēc ietaupītos līdzekļus var nākties izlietot fungicīdu iegādei. Lai nodrošinātu strauju un vienmērīgu sadīgšanu, sēklas gultnei ir jābūt ar izlīdzinātu, cietāku pamatni un sēkla jānosēd ar irdenu augsnes kārtu.

☑Sēkla.

Sēkla ir ļoti svarīgs un nozīmīgs faktors. Katrs var pārliecināties, ka tīrs un veselīgs sēklas materiāls nosaka gaidāmo ražu. Augi, kuri auguši no šādas sēklas, spēj paši cīnīties ar nezālēm un slimībām. Protams, nedrīkst aizmirst šķirņu īpašības. Latvijā ir samērā skarbi klimatiskie apstākļi, tādēļ ieteicams audzēt tās šķirnes, kas ir selekcionētas līdzīgos apstākļos.

Ja saimniecībā izmanto savu audzēto sēklu, tad ir jāpārliecinās par tās dīgtspēju, jo šogad sēklās daudzviet bija sācies dīgšanas process jau pirms labības novākšanas.

☑Graudu kodināšana un kodnes.

Neviens zemnieks vairs nav jāpārliecina par to, ka graudi ir jākodina, tikai jāizvēlas, kādas kodnes lietot. Protams, lētākas ir pieskares tipa kodnes, tomēr tās iznīcina tikai tās slimības, kas atrodas uz sēklām (sakņu puves un plēkšņu plankumainība), sistēmas tipa kodnes aizsargā graudus pret slimībām, kas atrodas sēklās (putošā melnplauka). Lai kodne strādātu, tā uz sēklas ir jāuzklāj vienmērīgi. Tā kā Latvijā nav kvalitatīvas kodināšanas tehnikas, bieži šim nolūkam tiek izmantoti betona maisītāji, šneki un citi tehniskie risinājumi. Varbūt šie risinājumi nav tik slikti, tomēr jāatceras, ka kodne ir koncentrēts produkts un graudu partija būs nevienmērīgi nokodināta. Ieteicamais ūdens daudzums kodnes sagatavošanai ir 6–10 litru. Ar mazāku ūdens daudzumu sēklām var nodedzināt dīglīti, bet lielāks ūdens daudzums sēklas padara slapjas.

Kodni visgrūtāk ir izvēlēties ir ziemas miežiem, jo Latvijā ir tikai pāris reģistrētas kodnes (Kemikars T s.k., Vitavakss 200 FF s.k.), kas vienlaikus ierobežo putošo melnplauku un sniega pelējumu.

☑Mēslošana.

Minerālmēsļu piedāvājums Latvijā ir ļoti plašs, bet tajā pašā laikā pārsvarā tiek piedāvāti kompleksi minerālmēsli ar konkrētiem sastāviem. Katram lauksaimniekam būtu jāizvērtē savai saimniecībai piemērotākais minerālmēsļu veids, skatoties pēc augsnes agroķīmiskām analīzēm, priekšauga, saimniekošanas veida utt. Ziemājiem pārziemošanai galvenokārt ir nepieciešams fosfors un kālijs. Fosfora un kālija mēslojumu ziemājiem iestrādā augsnes sagatavošanas laikā pirms sējas vai arī lokāli sējas laikā. Atkarībā no dažādiem ražu ietekmējošiem faktoriem, it īpaši no fosfora un kālija satura augsnē, iestrādājamā mēslojuma normas var svārstīties diezgan plašās robežās. Taču arī ar fosforu un kāliju labi nodrošinātās augsnēs šo augu barības elementu iestrādātais daudzums nedrīkst būt mazāks par iznesi ar ražu. Pretējā gadījumā augi patērēs augsnē esošos barības elementu krājumus, kas pakāpeniski pazeminās augsnes potenciālo auglību. Ziemas rudziem ar graudu ražu 3–5 t/ha orientējošas

fosfora mēslojuma (P_2O_5) normas var būt no 50 līdz 100 kg/ha, ziemas kviešiem ar graudu ražu 4–6 t/ha – no 60 līdz 110 kg/ha. Kālija mēslojuma (K_2O) normas rudziem attiecīgi var būt 60–110 kg/ha, kviešiem – 70–130 kg/ha.

Slāpekļa mēslojums ziemājiem pamatmēslojumā ir jādod ļoti piesardzīgi. Ja ir iestrādāti kūtsmēsli vai priekšaugi ir daudzgadīgās zāles ar tauriņziežu sastāvu, vai arī augsnes ir citādi ļoti iekoptas, slāpekļa mēslojums nav nepieciešams. Augsnēs, kas ir nabadzīgas ar slāpekļa savienojumiem, kurās iestrādāti salmi, nokavēta sēja vai ierīkoti atkārtoti vai bezmaiņas sējumi, slāpekļa minerālmēslojums ir nepieciešams rudenī pirms sējas, tomēr nedrīkst pārspīlēt iestrādājamā slāpekļa devas. Palielinātas slāpekļa devas veicina pastiprinātu ziemāju veģetatīvās masas augšanu, aizkavē to norūdīšanos un līdz ar to arī samazina ziemcietību. Bez tam slāpekļlis viegli izskalojas, līdz ar to rodas tā zudumi un apkārtējās vides piesārņošanās. Lielākās slāpekļa mēslojuma normas ziemājiem jāiestrādā pēc pārziemošanas sējumu kopšanas laikā.

☑Sējas laiks un izsējas norma.

Latvijā kopumā sēja tiek veikta laicīgi, tomēr vēl joprojām izsējas norma ir palielināta. Tātad sēkla zemniekiem nav dārga. Optimālie sējas laiki ziemājiem Latvijas apstākļos ir līdzīgi. Labākās ražas dod sējumi, kuros augi rudenī izveido vidēji 2–4 dzinumus. Rudenī sacerējušo augu sādzinumi turpmākajā veģetācijas periodā var atmirt tikai ekstremālu apstākļu iedarbības rezultātā, bet normālos apstākļos tie kā pēc garuma, tā arī vārpu produktivitātes neatšķiras no pamatdzinuma. Šādai augu attīstībai rudens periodā ir nepieciešamas 40–60 dienas, līdz ar to Latvijas ap-

stākļos par optimālākiem sējas laikiem valsts ziemeļu un austrumu rajonos tiek atzīts periods no 25. augusta līdz 10. septembrim, bet dienvidu un dienvidrietumu rajonos – no 1. līdz 15. septembrim.

Atsevišķos gados, kad rudens periodā ilgstoši turpinās veģetācija, pieņemami arī vēlāki sējas termiņi, tomēr palielinās riska faktors, jo diemžēl nav pieejamas ilgstošas meteoroloģiskās prognozes. Ja ziemošanā aiziet augi ar ļoti neizveidojušos cerošanas mezglu, nepietiekami uzkrājuši barības vielas un nenorūdījušies, tad tie ir ievērojami jutīgāki pret nelabvēlīgiem ziemošanas apstākļiem. Ja arī šāds sējums ir ļoti pārziemojis, pēc ražības tas atpaliek no optimālā laikā sētā, jo neizveidojas spēcīga sekundāro sakņu sistēma, augu attīstība (vārpiņu veidošanās vārpā) ir sasteigta, pavasara sādzinumiem ir ievērojami mazāka produktivitāte.

Veicot sēju optimālos termiņos un ievērojot minētos priekšnosacījumus, ziemas kviešiem pilnīgi pietiekamas izsējas normas ir 400 dīgtspējīgas sēklas uz 1 m². Nokavētas vai arī nepietiekami kvalitatīvas sējas apstākļos atkarībā no iespējamā riska lieluma izsējas norma ir pakāpeniski jāpalielina, tomēr nav vēlams pārsniegt 550 dīgtspējīgas sēklas uz 1 m². Rudziem un tritikālei izsējas norma attiecīgi ir 450–550 dīgtspējīgas sēklas uz 1 m².

Laukdīdzību un augu turpmāko produktivitāti būtiski ietekmē sēklu iestrādes dziļums un tā vienmērība. Ziemas kviešiem sēklu iestrādes dziļums ir 3–5 cm, bet rudzu un tritikāles sēklām tas ir nedaudz mazāks – 2–4 cm. Nav pieļaujama pārāk dziļa (7–10 cm) sēklu iestrāde. Padziļinātas sēklu iestrādes rezultātā veidojas vāji, izstūdzējuši, dzeltenīgi dīgsti ar pazeminātu ziemcietību un mazu konkurētspēju. Ja arī šādi augi neaiziet bojā, to produktivitāte ir zema.

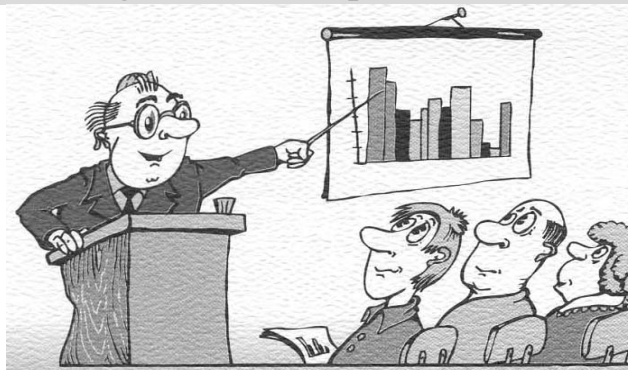
SIA Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs piedāvā

- Lauku robežu precizēšanu un mērījumu veikšanu ar rokas globālās pozicionēšanas sistēmas uztvērēju "Trimble GeoXT".
- Mērījumu rezultātā iegūst noteiktu lauku kontūru un aprēķinātu platību hektāros. Iegūtos datus var izmantot platībmaksājumu saņemšanai.

Informācija pa tālr.: 3050577, 9115730.

SIA Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs piedāvā

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs un tā filiāles, piesaistot Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda finansējumu, organizē bezmaksas kursus lauksaimniekiem un mezsaimniekiem.

Projekta "Profesionālās apmācības 2004" kursu programma septembrim un oktobrim

Nr.	Apmācību kursu tēma	Tālrunis	Īstenošanas vieta	Apmācību grupu sākums	
				septembris	oktobris
1.	Bioloģiskās lauksaimniecības metodes / 85 st.	4307012	Alūksne, Dārza 11		
		4521058	Balvi, Brīvības iela 46a		
		3050555	Jelgava, Dobeles iela 43		
		5707200	Ludza, Tīrgus 22		
		5381263	Preiļi, Preiļu LKB, Raiņa bulvāris 21b		
		3291908	Talsi, K.Valdemāra 21a		
2.	Kursi fiziskām personām, kuras veic Ciltsdarba likumā noteiktos uzdevumus dzīvnieku ganāmpulkos Latvijā / 42 st.	3050220	Ozolnieki, SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs", Rīgas iela 34, Ozolnieku pagasts, Ozolnieku novads, Jelgavas rajons		
3.	Labas lauksaimniecības prakses prasības un ieviešana/ Rīcību programma (Nitrātu direktīva) / 28 st.	3927211	Bauskas raj., 1.gr. Uzvaras ielā 1		
		7973491	Rīgas raj., Daugavas ielā 29, Mārupe		
		3833480	Saldus, Kuldīgas iela 69		
		4774730	Valkas rajons, Bilskas pagasta padome		
		3628565	Ventspils, Kuldīgas iela 25		
4.	Lauksaimniecības pamati / 100 st.	4521058	Balvi, Brīvības iela 46a		
		5440981	Daugavpils, Sēlijas iela 25		
		5207070	Jēkabpils, Brīvības iela 2b		
		4070624	Limbaži, Jūras iela 58, Limbažu LKB		
		5707200	Ludza, Tīrgus 22		
		4807688	Madona, Poruka iela 2		
		3122731	Tukums, Pils iela 11		
5.	Lauksaimniecības produkcijas ražošana īpaši aizsargājamās teritorijās / 28 st.	3323519	Kuldīga, Pilsētas laukums 2, 1.stāva mācību klase		
		5022792	Ogre, Brīvības iela 15		
		7973491	Rīgas raj., Pils ielā 16, Sigulda,		
		5440981	Daugavpils, Sēlijas iela 25		
		3050555	Jelgava, Dobeles iela 43		
		7973491	Rīgas raj., Birzes ielā 4, Allaži		
		4221663	Valmiera, Mūrmuižas 9		
6.	Lopkopība/augkopība; apakštēma: Lopkopība / 56 st.	5122579	Aizkraukles rajons, "Pagastmāja", Vietalvas pagasts		
		4521058	Balvi, Brīvības iela 46a		
		4122048	Cēsis, Cēsu rajona padome, Bērzaines iela 5		
		5440981	Daugavpils, Sēlijas iela 25		
			Daugavpils, Sēlijas iela 25		
		4070624	Limbaži, Jūras iela 58, Limbažu LKB		
		4625224	Rēzekne, Dārzu iela 7a		
		4774730	Valkas rajons, "Kalnamuiža"6, Smiltenes pagasts		
		4221663	Valmiera, Rīgas iela 93		

7.	Lauku ekonomikas dažādošana/ Akvakultūra / 75 st.	4625004	Rēzeknes raj., Lūznavas Profesionālā vidusskola, Bērzu aleja 2		
8.	Lauku ekonomikas dažādošana/ biškopība, lauku tūrisms / 75 st.	4122048	Cēsis, Cēsu rajona padome, Bērzaines iela 5		
9.	Lauku ekonomikas dažādošana/dzērveņu, zileņu, melleņu audzēšana, ārstniecības augu audzēšana / 75 st.	4221663	Valmiera, Mūrmuižas 9		
10.	Lauku ekonomikas dažādošana/ lauku tūrisms / 75 st.	4774730	Valka, Beverīnas iela 3 / Raiņa iela 28		

Nr.	Apmācību kursu tēma	Tālrunis	Īstenošanas vieta	Apmācību grupu sākums	
				septembris	oktobris
1.	Grāmatvedība un finanses vadītājam / 24 st.	5422332	Daugavpils, Rīgas iela 2		
		3123452	Tukums, Pils iela 11		
2.	Uzņēmēju motivācija un stimulēšana / 60 st.	3927211	Bauskas raj 2.gr. Brunavas pag. zālē, Ceraukstes pag. zālē		
3.	Projektu vadība/pārmaiņu vadība / 24 st.	4307012	Alūksne, Dārza 11		
		3050220	Ozolnieki, SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs", Rīgas iela 34, Ozolnieki		
		4221757	Valmiera, Mūrmuižas 9		
4.	Mārketinga vadība / 16 st.	3050220	Ozolnieki, SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs", Rīgas iela 34, Ozolnieki		
5.	Tirgus izpēte / 24 st.	5122579	Aizkraukle, Aizkraukles Rajona Padomes sēžu zālē, Lāčplēša 2		

Nr.	Apmācību kursu tēma	Tālrunis	Īstenošanas vieta	Apmācību grupu sākums	
				septembris	oktobris
1.	Meža produktu izmantošana uzņēmējdarbības dažādošanā / 30 st.	4307012	Alūksne, Dārza 11		
		3927211	Bauskas raj., Vecumnieku pad. zālē		
		5681104	Krāslava, Skolas 9		
		3123452	Tukums, Pils iela 11		
2.	Privātmežu apsaimniekošana (mežu resursu ilgtspējīga apsaimniekošana) / 90 st.	3927211	Bauskas raj., Ceraukstes pag. zālē		
		5022792	Ogre, Brīvības iela 15		

SIA Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs piedāvā

Šobrīd Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrā un lauku konsultāciju birojos, kā arī centra mājas lapā (adrese www.llkc.lv) ir pieejami šādi jaunākie izdevumi:

- “*Lauka izmēģinājumi un demonstrējumi 2004*”;
- “*Bruto seguma aprēķins zemnieku saimniecībai 2004. gadā*”.

Izdevumā “*Lauka izmēģinājumi un demonstrējumi 2004*” ir apkopoti jaunākie pētījumi lauku izmēģinājumos un demonstrējumos augkopībā dažādiem laukaugiem: graudaugiem, rapsim, kartupeļiem, cukurbietēm, kukurūzai, lopbarības zālaugiem, zaļmēslojuma augiem, kā arī pētījumi bioloģiskā lauksaimniecībā. Izmēģinājumi veikti gan zinātniskās pētniecības iestādēs, gan arī zemnieku saimniecībās. Izdevumā sniegts arī pēc meteostaciju datiem sagatavots 2004. gada agroklimatiskais raksturojums dažādos Latvijas reģionos.

Izdevumā “*Bruto seguma aprēķins zemnieku saimniecībai 2004. gadā*” ir apkopoti 63 bruto seguma aprēķini dažādām augkopības kultūraugiem, lopu grupām un akvakultūrai. Izmantojot bruto seguma aprēķinus, lauksaimniecības produkcijas ražotāji var analizēt savas saimniecības ražošanas tehnoloģijas un to ekonomisko efektivitāti un veikt ražošanas plānošanu.